

Oikaisuvaatimus Lapinlahden palomestarin virkavalinnasta

Kokoltk 15.08.2024 § 60

Valmistelija: Juha Kärkkäinen p. 044 717 4569
juha.karkkainen(at)pshyvinvointialue.fi

Jussi Ollikainen on tehnyt oikaisuvaatimuksen 28.6.2024 koskien Pohjois-Savon hyvinvointialueen pelastuspäällikön virkavalintapäätöstä 19.6.2024 37/2024 §, jolla Teemu Mäkelä valittiin Lapinlahden palomestarin virkaan. Oikaisuvaatimuksen tekijä pyytää kokonaisturvallisuuslautakuntaa kiinnittämään erityistä huomioita siihen onko virkavalinta ansiovertailun mukainen ja onko pelastuspäälliköllä ollut kaikki tarvittavat tiedot käytettävissään. Ollikainen on täydentänyt 28.6.2024 tekemäänsä oikaisuvaatimusta 2.8.2024 korvatakseen alkuperäisen oikaisuvaatimuksen ja vaatii, että kokonaisturvallisuuslautakunta kumoaa virkavalintaa koskevan päätöksen ja viran vaatimuksien mukainen ansioitunein hakija valitaan virkaan.

Oikaisuvaatimuksessa Ollikainen tuo esille seikkoja, joiden vuoksi häntä tulisi pitää ansioituneempana hakijana Lapinlahden palomestarin virkaan. Ollikainen on oikaisuvaatimuksessa vertaillut omaa kokemustaan ja osaamistaan suhteessa virkaan valittuun Mäkelään työkokemuksen, koulutuksen, sopimushenkilöstötoiminnan, turvallisuusviestintä ja palotarkastustehtävien osalta sekä tuonut osaamistaan esille tiimityöskentely- ja vuorovaikutustaitojen, innovatiivisen ja kehittävän työotteen ja itsenäisen työskentelyn osalta.

Valintapäätöksen perustelu

Teemu Mäkelän valintaa palomestarin virkaan puoltaa hänen monipuolinen koulutuksensa ja työkokemus sekä hyvät johtamis-, tiimityöskentely- ja vuorovaikutustaidot sekä kyvykkyys innovatiiviseen ja kehittävään työskentelyyn. Hän on haastattelussa ja aikaisemmissa työtehtävissä osoittanut omaavansa hyvät henkilöstöjohtamisen taidot.

Mäkelä on toiminut pelastustoimen ja ensihoidon esihenkilötehtävissä sekä päivystävän palomestarin tehtävissä eri pelastuslaitoksilla. Usean pelastuslaitoksen päivystävän palomestarin tehtäviin perehtyminen tukee tehtävässä suoriutumista sekä luo hyvät yhteistyöverkostot muihin pelastuslaitoksiin. Lisäksi Mäkelällä on kokemusta Pohjois-Savon pelastuslaitoksen johto- ja tilannekeskustyöskentelystä.

Hakuilmoituksessa eduksi luettiin päivystävän palomestarin ja pelastustoimen esihenkilötehtävien lisäksi aiempi toiminta turvallisuusviestintä- ja palotarkastustehtävistä. Mäkelä on toiminut

turvallisuuskouluttajana yksityisessä yrityksessä, suorittanut turvallisuusviestintätehtäviä pelastustoimen tehtävien ohessa sekä suorittanut palotarkastustehtäviä eri pelastuslaitoksilla.

Pohjois-Savon pelastuslaitoksen strategisten linjausten toteutuminen ja palvelutasopäätöksen mukaisten palveluiden tuottaminen edellyttää päällystöltä myönteisyyttä toiminnan kehittämiseen. Mäkelä on tuonut hakemuksessa ja haastattelussa esille kiinnostuksen omaan ammatilliseen kehittymiseen sekä Lapinlahden pelastusaseman ja koko Pohjois-Savon pelastuslaitoksen toiminnan kehittämiseen. Lisäksi Mäkelä on aiemmissa työtehtävissään osoittanut kiinnostuksensa toiminnan kehittämiseen ja innovatiiviseen toimintaan sekä osallistunut aktiivisesti työyhteisöjen kehittämiseen eri työtehtävissä.

Ansiovertailun toteutus

Ennen haastatteluja hakijoita pyydettiin vastaamaan ennakkotehtävään, jossa kolmella kysymyksellä kartoitettiin hakijoiden näkemyksiä pelastuslaitoksen tulevaisuudesta sekä omia vahvuuksia ja taitoja, jotka toisivat lisäarvoa Pohjois-Savon pelastuslaitokselle. Pelastuspäällikkö Juha Kärkkäinen arvioi ja pisteytti ennakkotehtävien vastaukset asteikolla 0-3 ja vastauksista annetut pisteet huomioitiin hakijoista tehdyssä ansiovertailussa.

Haastattelun sisältö laadittiin siten, että haastattelukysymyksillä pyrittiin saamaan käsitys hakijoiden ominaisuuksista, joita Lapinlahden palomestarin tehtävässä edellytetään. Haastattelukysymykset oli jaettu viiteen osakokonaisuuteen, joita olivat motivaatio tehtävään hakeutumiseen, kelpoisuus ja täydennyskoulutus, päivystävän palomestarin tehtävässä edellytettävä osaaminen, johtaminen, esihenkilötaidot ja päätöksenteko, tiimityöskentely ja vuorovaikutustaidot. Lisäksi haastattelun yhteydessä kartoitettiin hakijoiden osaamista pelastustoimen kenttäjohtajärjestelmän (PEKE) käyttöön. Haastattelussa annetut vastaukset ja kenttäjohtajärjestelmän käyttö pisteytettiin asteikolla 0–3 haastatteluryhmän toimesta. Haastatteluryhmän muodostivat palopäällikkö Jukka Innanen ja palopäällikkö Petteri Hynönen.

Hakijoista laadittiin vertailu, jossa ennakkotehtävän ja haastattelun avulla muodostettiin kokonaiskäsitys soveltuvuudesta palomestarin tehtävään. Osa-alueista määritetty kokonaispistemäärä muodosti osan ansiovertailusta ja kokonaisuudessa huomioitiin lisäksi hakijoiden hakemuksessa esille tuodut tiedot motivaatiosta tehtävään hakeutumisesta sekä työhistoriasta.

Hakemuksessa esitettyjen tietojen, ennakkotehtävän sekä motivaatiosta ja henkilökohtaisista ominaisuuksista haastattelussa saadun vaikutelman perusteella Mäkelä on kokonaisarvioinnissa osoittautunut soveltuvimmaksi Lapinlahden palomestarin tehtävään.

Lainsäädännöstä ja oikeuskäytännöstä

Päätös on perustuslain ja laki kunnan ja hyvinvointialueen viranhaltijan (viranhaltijalaki) mukainen. Perustuslaissa säädetään virkavalinnan perusteeksi taidon, kyvyn ja koetellun kansalaiskunnan. Viranhaltijalain mukaan virkaan on valittava sen kelpoisuusehdot täyttävä hakija.

Valittu Mäkelä on taidon ja kyvyn mukaan ansioitunein hakijoista, jolla on taidolla ja koulutuksen avulla hankittuja tietoja ja taitoja. Samoin kyvyn mukaan, joka tarkoittaa laadullisia edellytyksiä hoitaa virkaa, on valittu Mäkelä pätevin ja soveltuvin haastattelussa ja ennakkotehtävässä saadun selvityksen perusteella.

Oikaisuvaatimus perustuu suurelta osalta oikaisuvaatimuksen tekijän pidempään kokemukseen vastaavan viranhoidosta. Pitkä virkakokemus ei virantäytössä ole ratkaiseva tekijä vaan kokonaisharkinnan kautta saatu vertailu hakijoiden välillä. Näin mm. oikeuskäytännössä KHO 2005:44, jossa oli kyse opetuslautakunnan tekemä virkavalinta rehtorin viran täytössä. Valituksi tulleella oli kokemusta koulun johtamisesta 3 kk ja kahdella muulla kelpoisella haastatellulla hakijalla 13 ja 15 vuotta. Virkavalinta oli pätevä, sillä se perustui kelpoisten hakijoiden vertailuun ja kokonaisarvioon, jossa virkaan valittu oli osoittanut henkilökohtaisten ominaisuuksien kannalta pätevimmäksi. Virkaikä ei ole valintaperusteena ainoa peruste tulla valituksi virkaan. Valinta kokonaisarvion ja henkilökohtaisten ominaisuuksien perusteella täyttää perustuslain 125 §:n 2 momentin virkanimitysperusteet.

Esityslistan oheisaineistona:

- Valintapäätös
- Oikaisuvaatimus Lapinlahden palomestarin virkavalintaan (salassa pidettävä, JulKL § 24 kohta 29)
- Vastine oikaisuvaatimukseen (salassa pidettävä, JulKL § 24 kohta 29)
- Ansiovertailu (salassa pidettävä, JulKL § 24 kohta 29)
- Ennakkotehtävien vastaukset (salassa pidettävä, JulKL § 24 kohta 29)

Valmistelijan päätösehdotus:

Kokonaisturvallisuuslautakunta päättää hylätä oikaisuvaatimuksen perusteettomana.

Toimivallan peruste	hallintosääntö 44 §, lautakunnan erityistehtävät kohta 22
Esittelijä	pelastustoimi- ja turvallisuuspalveluiden toimialajohtaja
Päätösehdotus	Kokonaisturvallisuuslautakunta päättää hylätä oikaisuvaatimuksen perusteettomana.
Päätös	Merkitään pöytäkirjaan, että Hannu Kananen poistui kokouksesta asian käsittelyn aikana klo 16.59.

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Kokoltk 10.10.2024 § 83
15816/01.01.01/2023

Valmistelija: Paavo Tiitta puh. 044 718 8102,
paavo.tiitta(at)pshyvinvointialue.fi, Juha Kärkkäinen p. 044 717 4569
juha.karkkainen(at)pshyvinvointialue.fi

Itä-Suomen hallinto-oikeus on osoittanut 23.9.2024 Pohjois-Savon hyvinvointialueen aluehallitukselle lausunto- ja asiakirjapyyntö, diaarinumero 1854/2024, koskien Eino Jussi Ollikaisen Itä-Suomen hallinto-oikeudelle tekemää valitusta Pohjois-Savon hyvinvointialueen kokonaisturvallisuuslautakunnan päätöksestä. Hallinto-oikeus on myöntänyt lausunnonle jatkoaikaa 30.11.2024 saakka.

Kyseinen päätös on käsitelty kokonaisturvallisuuslautakunnan kokouksessa 15.8.2024 § 60, jossa kokonaisturvallisuuslautakunta hylkäsi Eino Jussi Ollikaisen tekemän oikaisuvaatimuksen Lapinlahden palomestarin virkavalinnasta perusteettomana.

Itä-Suomen hallinto-oikeus on pyytänyt Pohjois-Savon hyvinvointialueen aluehallitukselta seuraavaa;

1. hankkimaan kokonaisturvallisuuslautakunnan lausunnon sekä antamaan halutessaan lisäksi oman lausuntonsa asiassa.
2. vastaamaan valittajan esittämiin vaatimuksiin ja niiden perusteluihin sekä lausumaan esitetystä selvityksestä.
3. toimittamaan kaikki valituksenalaisen päätöksen perusteena olevat asiakirjat ja muu tarvittava selvitys, mukaan lukien:
 - viranhakukuulutus
 - selvitys viran kelpoisuusvaatimuksista
 - virkaan valitun ja mahdollisesti varasijoille valittujen hakemusasiakirjat liitteineen sekä kaikkien niiden hakijoiden hakemusasiakirjat liitteineen, joihin valituksessa viitataan
 - koontiluettelot hakijoista, ansiovertailu, haastattelumuistiinpanot ja mahdollinen muu selvitys siitä, kuinka hakijoita on vertailtu
 - oikaisuvaatimus liitteineen.

Lausuntoon pyydetään myös laatimaan numeroitu luettelo sen liitteenä olevista asiakirjoista, jotta asianosainen saa myöhemmän vastaselityspyyntönsä yhteydessä tietoonsa hallinto-oikeudessa olevan oikeudenkäyntiaineiston.

Valituksenalainen päätös: Pohjois-Savon kokonaisturvallisuuslautakunnan tekemä päätös, 15.08.2024 §60, 15816/01.01.01/2023, 15816/01.01.01/2023

Valittajan vaatimukset päätöksenteon muuttamiseksi:

- 1) Pohjois-Savon hyvinvointialueen pelastuspäällikön virkavalintapäätös 19.6.2024 37/2024 §, jolla Teemu Mäkelä valittiin Lapinlahden palomestarin virkaan, tulee kumota.
- 2) Pohjois-Savon hyvinvointialueen pelastuspäällikön virkaa koskeva valinta tulee laittaa uudelleen valmisteltavaksi.
- 3) Virkavalinnan täytäntöönpano on kiellettävä, kunnes oikaisuvaatimus on ratkaistu
- 4) Oikaisuvaatimuksen tekijä vaatii kiinnittämään erityistä huomioita siihen, onko virkavalinta ansiovertailun osalta tehty puolueettomasti.
- 5) Lisäksi Valittaja vaatii, että Valittajan oikeudenkäyntikulut hallinto-oikeudessa on korvattava 180 eurolla laillisine korkoineen.

Pohjois-Savon hyvinvointialueen kokonaisturvallisuuslautakunnan lausunto ja vastaukset valittajan esittämiin vaatimuksiin:

- 1) Kokonaisturvallisuuslautakunta esittää lausuntonaan kyseiseen valituksen kohtaan, että kokonaisturvallisuuslautakunta on kokouksessaan 15.8.2024 saanut perusteellisen katsauksen ja käynyt perusteellisen keskustelun Lapinlahden palomestarin valintaprosessista. Kokouksessa käytiin läpi valintapäätös, oikaisuvaatimus ja sen vastine, hakijoiden ansiovertailu ja hakijoille annettujen ennakkotehtävien vastaukset ja yhteenvedot. Erityistä huomiota kiinnitettiin oikaisuvaatimuksen tekijän Eino Jussi Ollikaisen pyynnön mukaan siihen, onko virkavalinta ansiovertailun mukainen ja onko pelastuspäälliköllä ollut kaikki tarvittavat tiedot käytettävissään.

Kokouksessa käsiteltiin sekä 28.6.2024 Eino Jussi Ollikaisen kokonaisturvallisuuslautakunnalle tekemä alkuperäinen oikaisuvaatimus, että hänen 2.8.2024 täydentämä oikaisuvaatimus, jossa vaadittiin kokonaisturvallisuuslautakuntaa kumoaman päätös virkavalinnasta, ja valitsemaan viran vaatimuksien mukainen ansioitunein hakija virkaan. Kokonaisturvallisuuslautakunta päätti yksimielisesti hylätä tehdyn valituksen perusteettomana, ja pitää tehdyn valintapäätöksen voimassa.

Pohjois-Savon hyvinvointialueen pelastustoimi- ja turvallisuuspalvelut toimiala noudattaa hyvinvointialueen ohjeita ja Suomen perustuslaki (731/1999), Hallintolaki (434/2003), Laki kunnan ja hyvinvointialueen viranhaltijasta (304/2003) mukaisia periaatteita.

- 2) Kokonaisturvallisuuslautakunta esittää lausuntonaan kyseiseen valituksen kohtaan, että valittaja nostaa *pelastuspäällikön* virkaa koskevan valinnan uudelleen valmisteltavaksi. Todennäköisesti tässä kuitenkin tarkoitetaan kyseessä olevaa palomestarin virkaa, josta valitus on tehty. Kokonaisturvallisuuslautakunta toteaa, että pelastuspäällikön valintaa, joka valituksessa nostetaan esille, ei ole yksilöity, mitä pelastuspäällikön virkavalintaa tarkoitetaan. Viimeinen pelastuspäällikön viran

valintapäätös on tehty 16.5.2023, jonka osalta muutoksenhaku-aika ei ole voimassa, päätös on lainvoimainen eikä ole vireellä uutta pelastuspäällikön valintaa menossa. Kokonaisturvallisuuslautakunta esittää kyseisen kohdan jättämistä käsittelemättä perusteettomana.

- 3) Kokonaisturvallisuuslautakunta esittää lausuntonaan kyseiseen valituksen kohtaan, että Lapinlahden palomestarin virkaan valittu on jättänyt tehtävänsä koeajalla ja palannut entiseen virkaansa, eikä Lapinlahden palomestarin virkaan ole nimetty uutta viranhaltijaa. Varalle valittu henkilö ei ole käytettävissä Lapinlahden palomestarin virkaan.

Pohjois-Savon hyvinvointialue on käynnistänyt 16.9.2024 koko henkilöstöä koskevan yhteistoimintamenettelyn. Yhteistoimintamenettelyn mukaisesti Pohjois-Savon hyvinvointialueella on rekrytointikielto vuoden 2024 loppuun, eikä virkaa ole mahdollista täyttää. Palomestarin tehtävä sisältää kuitenkin pelastustoimen lakisääteisiä viranomaistehtäviä, minkä vuoksi tehtävää hoidetaan toistaiseksi sijaisjärjestelyin oman toimen ohella päällystöviranhaltijoiden toimesta.

Mikäli palomestarin virka voidaan täyttää Pohjois-Savon hyvinvointialueen yhteistoimintamenettelyn päättymisen jälkeen, virkahaku toteutetaan julkisen hakumenettelyn kautta uudelleen.

- 4) Kokonaisturvallisuuslautakunta esittää lausuntonaan kyseiseen valituksen kohtaan, että virkavalinnan ansiovertailu on laadittu hyvinvointialueen ohjeiden mukaisesti ja ansiovertailu käsitelty perusteellisesti kokonaisturvallisuuslautakunnan kokouksessa 15.8.2024. Kokouksen päätös oli yksimielinen. Käsitelty kokousaineisto oheisaineistona.
- 5) Kokonaisturvallisuuslautakunta ei ota kantaa valittajan esittämään vaatimukseen oikeudenkäyntikulujen korvauksesta tai korvauksen suuruudesta. Kokonaisturvallisuuslautakunta esittää aluehallitukselle, että mikäli hallinto-oikeus kumoaa valituksen, Pohjois-Savon hyvinvointialue on oikeutettu vaatimaan korvausta valituksen käsittelyyn kuluneesta työajasta.

Esityslistan oheisaineistona:

- Liite 1. Viranhakukuulutus
- Liite 2. Selvitys kelpoisuusvaatimuksista
- Liite 3.1 Hakemusasiakirja Jussi Ollikainen (salassa pidettävä, JulKL § 24 kohta 32)
- Liite 3.2 Hakemusasiakirja Teemu Mäkelä (salassa pidettävä, JulKL § 24 kohta 32)
- Liite 3.3 Hakemusasiakirja Mikko Granström (salassa pidettävä, JulKL § 24 kohta 32)
- Liite 4.1 Haastattelu Jussi Ollikainen (salassa pidettävä, JulKL § 24 kohta 29)
- Liite 4.2 Haastattelu Teemu Mäkelä (salassa pidettävä, JulKL § 24 kohta 29)

- Liite 4.3 Haastattelu Mikko Granström (salassa pidettävä, JulKL § 24 kohta 29)
- Liite 5. Hakijayhteenvedo
- Liite 6.1 Ennakkotehtävä (salassa pidettävä, JulKL § 24 kohta 29)
- Liite 6.2 Ennakkotehtävän vastaukset Jussi Ollikainen (salassa pidettävä, JulKL § 24 kohta 29)
- Liite 6.3 Ennakkotehtävän vastaukset Teemu Mäkelä (salassa pidettävä, JulKL § 24 kohta 29)
- Liite 6.4 Ennakkotehtävän vastaukset Mikko Granström (salassa pidettävä, JulKL § 24 kohta 29)
- Liite 7. Oikaisuvaatimus Lapinlahden palomestarin virka (salassa pidettävä, JulKL § 24 kohta 29)

Valmistelijan päätösehdotus:

Pohjois-Savon hyvinvointialueen kokonaisturvallisuuslautakunnan lausunto annetaan aluehallitukselle tiedoksi ja käsiteltäväksi, sekä edelleen toimitettavaksi Itä-Suomen hallinto-oikeudelle.

Ennakkovaikutusten arviointi

Toimivallan peruste hallintosääntö 44 §, lautakunnan erityistehtävät kohta 22

Esittelijä pelastustoimi- ja turvallisuuspalveluiden toimialajohtaja

Päätösehdotus Pohjois-Savon hyvinvointialueen kokonaisturvallisuuslautakunnan lausunto annetaan aluehallitukselle tiedoksi ja käsiteltäväksi, sekä edelleen toimitettavaksi Itä-Suomen hallinto-oikeudelle.

Päätös Päätösehdotus hyväksyttiin.

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 18.26.